

Orion-konsernin tilinpäätöstiedote vuodelta 2013

Orionin liikevaihto vuonna 2013 oli 1 007 miljoonaa euroa (980 miljoonaa euroa vuonna 2012), ja se kasvoi 3 prosenttia edellisvuodesta.

- Liikevoitto oli 268 (278) miljoonaa euroa.
- Voitto ennen veroja oli 264 (277) miljoonaa euroa.
- Omavaraisuusaste oli 54 % (61 %).
- Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 39 % (46 %).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 40 % (41 %).
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 1,46 (1,47) euroa.
- Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä oli 1,02 (1,23) euroa.
- Hallituksen ehdotus osakekohtaiseksi osingoksi on 1,25 (1,30) euroa.
- Orion arvioi, että vuoden 2014 liikevaihto on vuoden 2013 tasolla ja että liikevoitto laskee hieman vuodesta 2013.
- Orion solmi lisenssisopimuksen Janssen Pharmaceuticalsin kanssa mm. ORM-12741:n kehittämisestä ja kaupallistamisesta.

ORIONIN AVAINLUKUJA KATSAUSKAUDELTA

	10-12/13	10-12/12	Muutos %	1-12/13	1-12/12	Muutos %
Liikevaihto, milj. EUR	272,6	254,4	+7,1 %	1 006,9	980,4	+2,7 %
Ulkomaantoiminta, milj. EUR	201,1	187,1	+7,5 %	732,3	723,1	+1,3 %
% liikevaihdosta	73,8 %	73,5 %		72,7 %	73,8 %	
Liikevoitto, milj. EUR	65,8	58,8	+12,1 %	267,7	278,3	-3,8 %
% liikevaihdosta	24,2 %	23,1 %		26,6 %	28,4 %	
Voitto ennen veroja, milj. EUR	64,5	58,1	+10,9 %	264,0	276,6	-4,6 %
% liikevaihdosta	23,6 %	22,9 %		26,2 %	28,2 %	
Tuloverot, milj. EUR	8,8	15,7	-43,9 %	57,8	69,7	-17,0 %
T&K-kulut, milj. EUR	29,7	31,9	-6,8 %	101,9	105,8	-3,7 %
% liikevaihdosta	10,9 %	12,5 %		10,1 %	10,8 %	
Investoinnit, milj. EUR	20,1	10,8	+86,5 %	77,9	46,8	+66,3 %
% liikevaihdosta	7,4 %	4,2 %		7,7 %	4,8 %	
Taseen loppusumma, milj. EUR				979,0	835,7	+17,2 %
Omavaraisuusaste, %				53,6 %	61,0 %	
Nettovelkaantumisaste (gearing), %				8,4 %	-1,7 %	
Korollinen vieras pääoma, milj. EUR				257,8	136,7	+88,6 %
Koroton vieras pääoma, milj. EUR				207,3	189,5	+9,4 %
Rahavarat, milj. EUR				214,7	145,2	+47,8 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %				38,5 %	45,9 %	
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %				40,3 %	41,0 %	
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,30	+31,1 %	1,46	1,47	-0,4 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,30	+31,1 %	1,46	1,47	-0,4 %
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,46	0,32	+45,2 %	1,02	1,23	-17,3 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR				3,66	3,62	+1,1 %
Henkilömäärä kauden lopussa				3 519	3 486	+0,9 %
Henkilömäärä kaudella keskimäärin				3 540	3 495	+1,3 %
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR				218,1	214,8	+1,5 %

Toimitusjohtaja Timo Lappalaisen katsaus

”Orionin liikevaihto yli miljardi euroa”

”Liikevaihtomme ylitti ensimmäistä kertaa miljardin euron rajan vuonna 2006 tapahtuneen jakautumisen jälkeen. Liikevoittonamme laski ennakoidusti hieman edellisvuodesta.

Parkinson-lääkkeidemme toimitukset Novartikselle laskivat odotetusti edellisestä vuodesta. Stalevo®- ja Comtess®-tuotteiden yhteenlaskettu myynti Orionin oman myyntikentän kautta väheni myös hieman. Parkinson-lääkkeiden myynnin kehityksestä huolimatta Alkuperälääkkeet-tulosityksikön liikevaihto laski vain hieman, koska muun tuotteiston myynti kasvoi. Etenkin tehohoitovaihtoiteet Dextor® ja Precedex® jatkoivat vahvaa kasvua. Ilahduttavaa oli myös se, että kaikki muut tulosityksiköt kasvattivat liikevaihtoaan vuoden aikana. Erityisesti lääkkeiden vaikuttavia aineita valmistavan Fermionin myynti kehittyi vahvasti. Erityistuotteet-tulosityksikkö on puolestaan kasvanut jo yhtä suureksi kuin Alkuperälääkkeet-tulosityksikkö tasapainottaen konsernin rakennetta.

Vuoden 2013 aikana saimme useista tutkimushankkeistamme positiivisia uutisia. Maaliskuussa otimme askeleen Easyhaler®-tuoteperheen laajentamiseksi yhdistelmävalmisteisiin, kun jätimme budesonidi-formoteroli-tuotteen myyntilupahakemuksen Euroopassa. Kesäkuussa kumppanimme Novartis puolestaan jätti Japanissa myyntilupahakemuksen Stalevolle. Joulukuussa ilmoitimme solmineemme Janssen Pharmaceuticalsin kanssa lisenssisopimuksen, joka sisältää kliinisessä tutkimusvaiheessa olevan Alzheimerin taudin oireiden hoitoon kehitettävän alfa-2c-reseptorin antagonistin (ORM-12741).

Vuoden aikana purimme Endo Pharmaceuticalsin kanssa yhteistyösopimuksemme koskien syöpälääkkeiden tutkimusta, kehitystä ja tuotteistusta. Sopimuksen piirissä olleen eturauhassyövän hoitoon tarkoitettun androgeenireseptorin estäjän (ODM-201) kaikki oikeudet palautuivat Orionille. ODM-201:n osalta olemme aloittaneet kliinisen vaiheen III tutkimuksen valmistelun ja jatkamme samalla neuvotteluja sopivan yhteistyökumppanin löytämiseksi tuotteen seuraavaan maailmanlaajuiseen kehitysvaiheeseen ja kaupallistamiseen. Päätimme myös lopettaa tehokkaamman levodopa-tuotteen (ODM-101) kehityksen valmiiksi tuotteeksi.

Merkittävät investointi- ja tuotannon muutoshankkeet etenivät suunnitellusti vuoden 2013 kuluessa, ja osa hankkeista jatkuu vielä alkaneena vuonna. Tehtävillä toimenpiteillä kehitämme ja varmistamme tulevaa kasvua, toimitusvarmuutta sekä laatutasoa. Hankkeilla on kuitenkin ollut väliaikaisesti tuotantokustannuksia nostavia sekä tuotantokapasiteettia laskevia vaikutuksia, jotka ovat laskeneet katetasoamme vuoden kuluessa.

Stalevon tietosuoja Euroopassa päättyi lokakuussa 2013, minkä seurauksena Parkinson-lääkkeidemme myynnin odotetaan jatkavan laskuaan, kun Stalevon geneerinen kilpailu alkanee Euroopassa vuoden 2014 aikana. Precedexin peruspatentti on päättynyt ja on mahdollista, että myös tämä tuote saa geneerisiä kilpailijoita alkaneen vuoden kuluessa. Näiden tuotteiden geneerisen kilpailun vaikutus Orionille tulee olemaan merkittävä, mutta kilpailun alkamisen tarkkaa ajankohtaa on kuitenkin vaikea arvioida. Muu tuotteisto jatkaa kasvuaan, mutta myynti painottuu aiempaa matalakatteisempiin tuotteisiin. Tutkimushankkeidemme etenemisen takia tutkimuskulumme kasvavat, ja myös investointimme ovat vielä keskimääräistä korkeammalla tasolla. Arvioimme vuoden 2014 liikevaihtomme olevan vuoden 2013 tasolla ja liikevoittonamme laskevan hieman vuodesta 2013. Tarkempi näkymäarvio perusteluineen löytyy tämän katsauksen osioista ’Näkymäarvio vuodelle 2014’ ja ’Näkymien perustelut’.

Tapahtumia tilikaudella 2013

5.2. Orion Oyj:n hallitus päätti avainhenkilöiden kannustinjärjestelmästä.

21.3. Orion ilmoitti jättäneensä myyntilupahakemuksen Easyhaler®-tuoteperheen budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteelle Euroopassa.

10.4. Orion Diagnostica jätti neuvotteluesityksen toiminnan tehostamisesta ja enintään 80 henkilön vähentämisestä Suomessa.

23.4. Orion Oyj:n hallitus päätti omien osakkeiden hankkimisesta yhtiökokoukselta 19.3.2013 saamansa valtuutuksen perusteella käytettäväksi osana Orion-konsernin avainhenkilöiden pitkäjänteisen kannustinjärjestelmän 2013 toteuttamista.

3.6. Orion Diagnostican yt-neuvottelut päättyivät.

4.6. Orion ilmoitti laskevansa liikkeeseen 150 miljoonan euron kotimaisen joukkovelkakirjalainan.

11.6. Orionin joukkovelkakirjalainan listalleottoesite julkaistiin.

25.7. Orion ilmoitti päässeensä Mylan Pharmaceuticals Inc. -yhtiön kanssa sopimukseen Stalevo®-alkuperälääkettä koskevassa patenttikiistassa.

21.10. Orion Oyj ja Hospira, Inc. ilmoittivat jatkaneensa lisenssisopimusta koskien Precedex®-tehohoitorauhoitetta Euroopan ulkopuolisilla alueilla.

22.10. Orion Oyj ja Phyxius Pharma, Inc. kertoivat sopineensa levosimendaani-injektiovalmisteen oikeuksien lisensioinnista Yhdysvalloissa ja Kanadassa Phyxius Pharmalle.

19.11. Orion ilmoitti, että Erityistuotteet- ja Fermion -tulosityksiköistä vastaava johtaja Markku Huhta-Koivisto ja Alkuperälääkkeet-tulosityksiköstä vastaava johtaja Liisa Hurme vaihtavat keskenään vastuualueita alkaen 1.1.2014.

5.12. Orion ilmoitti, että Orion Oyj ja Hospira, Inc. sekä Sandoz Inc. ja Sandoz Canada Inc. olivat päässeet sopuun Precedex®-alkuperälääkettä koskevassa patenttikiistassa.

11.12. Orion ilmoitti saaneensa päätökseen omien osakkeiden hankinnan.

19.12. Orion ilmoitti solmineensa lisenssisopimuksen Janssen Pharmaceuticalsin kanssa uuden Alzheimerin taudin lääkkeen kehittämistä ja kaupallistamisesta.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Tulosjulkistuksen yhteydessä järjestetään tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi tänään tiistaina 4.2.2014 klo 13.30 Hotel Kämpissä, osoitteessa Pohjoisesplanadi 29, Helsinki. Toimitusjohtaja Timo Lappalainen alustaa katsauksesta englanniksi.

Tilaisuus on seurattavissa myös suorana webcast-lähetyksenä Orionin kotisivujen kautta osoitteessa <http://www.orion.fi>. Alustuksen jälkeen voi esittää kysymyksiä puhelimitse sekä suomeksi että englanniksi.

Puhelinkonferenssin tunnus on 940874 ja puhelinnumerot konferenssiin osallistumiseksi ovat:

Soitettaessa Yhdysvalloista: +1 334 323 6201
Soitettaessa muista maista: +44 (0)20 7162 0025

Tallenne tiedotustilaisuudesta

Englanninkielinen webcast-tallenne tiedotustilaisuudesta sekä suomenkielinen nauhoite toimitusjohtajan katsauksesta julkaistaan Orionin kotisivuilla tiistain 4.2.2014 aikana.

Taloudellisten katsausten materiaalit

Taloudelliset katsaukset ja niiden oheismateriaali ovat julkaisuhetkestä alkaen saatavilla osoitteesta www.orion.fi. Kotisivulla olevalla lomakkeella voi myös rekisteröityä Orionin tiedotteiden tilaajaksi.

Orionin kalenterissa 2014

Yhtiökokoukseen ilmoittautuminen päättyy	to 20.3.2014 klo 10.00
Varsinainen yhtiökokous 2014	ti 25.3.2014 klo 14.00 Helsingissä
Osingonjaon täsmäytyspäivä	pe 28.3.2014
Osingonmaksupäivä	pe 4.4.2014
Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta 2014	ti 29.4.2014
Osavuositarkastus tammi–kesäkuulta 2014	ti 29.7.2014
Osavuositarkastus tammi–syyskuulta 2014	ti 21.10.2014

Tilinpäätösasiakirjat vuodelta 2013 sekä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan yhtiön verkkosivuilla viimeistään 4.3.2014.

Lisätietoja katsauksesta

Jari Karlson, talousjohtaja	puh. 010 426 2883
Tuukka Hirvonen, viestintäpäällikkö	puh. 010 426 2721 / GSM 050 966 2721

www.orion.fi
www.orion.fi/sijoittajille

Taloudellinen katsaus tilikaudelta 2013

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto vuonna 2013 oli 1 007 miljoonaa euroa (980 miljoonaa euroa vuonna 2012). Valuuttakurssien nettovaikutus oli 16 miljoonaa euroa negatiivinen, josta noin puolet aiheutui Japanin jenin valuuttakurssin heikkenemisestä.

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto oli 953 (929) miljoonaa euroa. Orionin Stalevo® (karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi) Parkinson-lääkkeiden liikevaihto laski 17 % ja oli yhteensä 207 (250) miljoonaa euroa. Tämä oli 22 % (27 %) lääkeliiiketoiminnan liikevaihdosta. Muun tuoteiston liikevaihto oli 746 (679) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 10 %.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto oli 57 (54) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 5 %.

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto oli 268 (278) miljoonaa euroa, ja se laski 4 %.

Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 273 (287) miljoonaa euroa ja se laski 5 %. Bruttokateprosentti laski vertailukaudesta johtuen myynnin painottumisesta matalakatteisempiin tuotteisiin, hintojen laskusta sekä tuotantokustannusten noususta. Kustannuksia kasvattivat vuoden aikana meneillään olleet laajat investointi- ja tuotantotilojen muutoshankkeet, jotka laskivat väliaikaisesti tuotantokapasiteettia ja samalla nostivat kustannuksia. Liiketoiminnan kulut laskivat hieman. Katsauskauden liikevoittoon sisältyy noin 3 miljoonan euron osuus Janssen Pharmaceuticalsilta saadusta lisenssisopimukseen liittyvästä 23 miljoonan euron kokonaismaksusta. Vertailukauden liikevaihtoa ja -voittoa paransivat yhteisvaikutukseltaan 10 miljoonan euron suuruiset partneritoimituksien hinnoitteluun liittyvät pidemmän aikavälin tasausmaksut.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevoitto oli 4,6 (2,3) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 97 % myynnin hyvän kehityksen seurauksena. Tulokseen sisältyy 1,4 miljoonan euron kulut liittyen tuotteiston karsimiseen, Turun tehtaan sulkemiseen sekä henkilöstövähennyksiin.

Liiketoiminnan kulut

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut olivat 205 (206) miljoonaa euroa.

Tutkimus- ja kehityskulut olivat 102 (106) miljoonaa euroa, ja ne laskivat 4 %. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (11 %). Lääketutkimuksen ja -kehityksen osuus oli 94 (98) miljoonaa euroa. Tutkimushankkeista on kerrottu tarkemmin 'Lääkeliiketoiminnan liiketoimintakatsauksessa'.

Hallinnon kulut olivat 45 (46) miljoonaa euroa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut kasvattivat tulosta 6 (6) miljoonaa euroa.

Konsernin voitto

Konsernin voitto ennen veroja oli 264 (277) miljoonaa euroa. Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 1,46 (1,47) euroa, ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos oli 1,46 (1,47) euroa. Osakekohtaisen tuloksen liikevoittoa pienempi lasku johtuu laskennallisen verovelan pienentymisestä Suomen veroasteen alenemisen seurauksena. Osakekohtainen oma pääoma oli 3,66 (3,62) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 39 % (46 %) ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 40 % (41 %).

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisaste oli 8 % (-2 %), ja omavaraisuusaste oli 54 % (61 %).

Konsernitaseen **vieras pääoma** 31.12.2013 oli 465 (326) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli kauden lopussa 258 (137) miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisia lainoja oli 233 (107) miljoonaa euroa.

Kauden lopussa konsernin **rahavarat** olivat 215 (145) miljoonaa euroa. Rahavarat on sijoitettu vakavaraisten pankkien ja yritysten lyhytaikaisiin korkosijoitusinstrumentteihin.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta heikkeni hieman vertailukaudesta ja oli 215 (221) miljoonaa euroa. Lasku johtui liikevoiton pienenemisestä. Käyttöpääomaan sitoutunut rahamäärä kasvoi hieman vertailukautta vähemmän. Vaihto-omaisuuden määrän selkeä kasvu vuoden kuluessa johtui sekä toimituskyvyn varmistamisesta tuotteiston ja toimitusketjun laajentuessa että myytyjen tuotteiden katetason laskusta. Käyttöpääomaa sitoutui vertailukautta enemmän myös myyntisaamisiin ja erityisesti muihin saamisiin kuten lisensiointisopimuksiin liittyviin ennakkomaksuihin. Käyttöpääoman kokonaiskasvu hidasti kuitenkin korottoman vieraan pääoman määrän selkeä nousu, joka sisältää ennakkomaksuihin kirjatun 20 miljoonan euron osuuden Janssen Pharmaceuticalsilta saadusta lisenssisopimukseen liittyvästä 23 miljoonan euron kokonaismaksusta.

Investointien rahavirta oli -71 (-47) miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta oli -74 (-152) miljoonaa euroa. Sen muutos johtuu pääasiassa kesäkuussa 2013 liikkeeseen lasketusta 150 miljoonan euron joukkovelkakirjalainasta. Orion osti myös omia osakkeitaan 10 miljoonan euron arvosta.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 78 (47) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus oli 70 (40) miljoonaa euroa ja aineettomien hyödykkeiden osuus 8 (7) miljoonaa euroa.

Näkymäarvio vuodelle 2014

Liikevaihto on vuoden 2013 tasolla (vuonna 2013 liikevaihto oli 1 007 miljoonaa euroa).

Liikevoitto laskee hieman vuodesta 2013 (vuonna 2013 liikevoitto oli 268 miljoonaa euroa).

Konsernin investoinnit ovat noin 60 miljoonaa euroa ilman olennaisia yritys- tai tuotehankintoja (vuonna 2013 konsernin investoinnit olivat 78 miljoonaa euroa).

Näkymien perustelut

Kilpailu Suomen markkinalla jatkuu kireänä myös vuonna 2014. Tuotelanseeraukset kuitenkin tukevat edelleen Orionin asemaa markkinajohtajana.

Geneerisen kilpailun alkaminen Yhdysvalloissa huhtikuussa 2012 on laskenut Orionin Parkinson-lääkkeiden myyntiä. Vuonna 2011 Yhdysvaltain markkinan osuus Orionin Parkinson-lääkkeiden liikevaihdosta oli noin 60 miljoonaa euroa, vuonna 2012 noin 33 miljoonaa euroa ja vuonna 2013 noin 10 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2013 geneeristen entakaponituotteiden myynti Yhdysvaltoihin oli noin 9 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 myynnin ennakoidaan vielä laskevan hieman.

Entakaponin molekyylipatentin voimassaolo päättyi marraskuussa 2012 Orionille merkittävässä Euroopan maissa, minkä seurauksena markkinoille tuli vuonna 2013 geneerisiä kilpailijoita Comtan- ja Comtess-tuotteille. Stalevon tietosuoja Euroopan Unionin alueella puolestaan päättyi lokakuussa 2013, jonka jälkeen usea geneerinen lääkeyhtiö on hakenut omalle tuotteelleen myyntilupaa eri Euroopan maissa. Geneerinen kilpailu alkanee Euroopassa vuoden 2014 aikana.

Muulla maailmassa geneerisen kilpailun ei odoteta vaikuttavan olennaisesti näiden tuotteiden myyntimääriin kuluvana vuonna.

Geneeristen tuotteiden osuus Orionin kokonaismyynnistä kasvaa ja hintakilpailu jatkuu kireänä monilla markkinoilla. Vuonna 2012 aloitetut tulevan kasvun, toimitusvarmuuden sekä laatutason kehittämiseksi ja varmistamiseksi tehtävät investoinnit ja niihin liittyvät tuotannon uudelleenjärjestelyt jatkuvat edelleen. Niiden väliaikaisesti tuotantokapasiteettia laskevat sekä tuotantokustannuksia nostavat vaikutukset ovat pienempiä kuin vuonna 2013, mutta eivät vielä ole kokonaan poistuneet.

Markkinointipanostukset ovat edellisen vuoden tasolla. Koska uusien tuotteiden rekisteröinnit ja lanseeraukset ovat yli vuoden mittaisia projekteja, on niiden vaatimat resurssien lisäykset ja muut panostukset vuodelle 2014 suunniteltu pääsääntöisesti jo edellisen vuoden aikana.

Tutkimus- ja kehityskulut ovat hieman suurempia kuin vuonna 2013. Ne syntyvät toisaalta yhtiön sisäisistä, kiinteistä eristä kuten palkoista ja toimintainfrastruktuurin ylläpidosta, ja toisaalta ulkoisista muuttuvista kuluista. Ulkoiset kulut syntyvät mm. pitkäkestoisista kliinisistä potilaskokeista, jotka tehdään tyypillisesti useissa maissa sijaitsevilla klinikoilla. Keskeiset vuodelle 2014 suunnitellut kliiniset tutkimukset joko jatkuvat edellisestä vuodesta tai ne on jo hyvin pitkälle suunniteltu, minkä vuoksi niiden kustannustaso on varsin hyvin ennakoitavissa. Kulujen kertymään vaikuttaa olennaisesti myös kumppanuusrakenteet sekä se, miten syntyvät kustannukset jaetaan Orionin ja yhteistyökumppaneiden kesken.

Näkymien toteutumiseen liittyvät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Orionin Parkinson-lääkkeiden myynti vuonna 2014 laskee geneerisen kilpailun seurauksena. Kilpailun vaikutukset on jo sisällytetty näkymäärivion. Stalevon geneerisen kilpailun alkamisen ajankohtaan Euroopassa liittyy kuitenkin epävarmuutta, jolla saattaa olla olennainen vaikutus tässä vaiheessa tehdyn arvion tarkkuuteen.

Precedexin peruspatentti päättyi Yhdysvalloissa tammikuussa. Näkymäärivio sisältää jo arvion vaikutuksesta, joka syntyy kun Orionin tuotteesta saama rojaltilmaksu tämän seurauksena pienenee sekä myös oletuksen, että geneerinen kilpailu alkaa vuoden 2014 kuluessa. Geneerisen kilpailun alkamisen ajankohtaan liittyy kuitenkin epävarmuutta, jolla saattaa olla olennainen vaikutus tässä vaiheessa tehdyn arvion tarkkuuteen.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa vaihdella mm. sen mukaan, missä määrin lääkemarkkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hinta- ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Toimitukset Novartikselle perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin. Nämä voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi Novartiksen päätösten seurauksena, jotka koskevat mm. varastotasojen muutoksia. Lisäksi Novartis-toimitusten arvoon vaikuttavat markkinahintojen sekä valuuttakurssien kehitys.

Valuuttakurssiriskistä merkittävä osa syntyy Yhdysvaltojen dollarin kurssikehityksestä. Tyypillisesti vain alle 15 % Orionin liikevaihdosta tulee Yhdysvalloista. Euroopan maiden valuutoissa kokonaisvaikutusta pienentää se, että Orionilla on useimmissa näissä maissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia kyseisissä valuutoissa. Japanin jenin kurssikehityksen merkitys on myös kasvanut Parkinson-lääkkeiden Japanin myynnin kasvun myötä.

Orionin tuotantokapasiteetin tämänhetkinen korkea käyttöaste sekä laaja tuotevalikoima saattavat aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tekevät vaaditun erittäin korkean laatutason ylläpitämisen aiempaa haastavammaksi. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat suorittavat lääkkeiden kehityksen ja valmistuksen säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia. Mahdollisesti vaadittavien korjaavien toimenpiteiden tekemisellä voi olla myös ainakin väliaikaisia toimitusvarmuutta heikentäviä vaikutuksia.

Tutkimushankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioituja kustannuksia. Projektiit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillään olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin

kustannuksiin suhteellisen hitaasti, eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvaan vuoden tulokseen. Uusien, käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituun kulurakenteeseen. Viimeisen eli kolmannen kliinisen vaiheen tutkimukset Orion tekee yleensä yhteistyössä muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Näiden yhteistyösuhteiden aloittamisella ja rakenteella on myös olennainen vaikutus tutkimusprojektien aikatauluun ja kustannustasoon.

Mahdollisiin yhteistyö- ja lisenssisopimuksiin saattaa myös sisältyä liikevaihtoon kirjattavia ennakkomaksuja, joilla voi olla olennainen vaikutus Orionin tulokseen.

Konsernin taloudelliset tavoitteet

Orionin taloudelliset tavoitteet ovat konsernin taloudellisen vakauden varmistaminen ja kannattava kasvu.

Nämä tavoitteet toteutetaan:

- Kasvattamalla liikevaihtoa. Tavoitteen toteuttaminen vaatii jatkuvaa panostusta tuotteiston kehittämiseen.
- Säilyttämällä kannattavuus hyvällä tasolla. Tavoitteena on liikevoitto, joka ylittää 20 prosenttia liikevaihdosta.
- Pitämällä omavaraisuusaste vähintään 50 prosentin tasolla.

Orionin osingonjakopolitiikka

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Hallituksen esitys voitonjaosta, osinko 1,25 euroa osakkeelta

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 237 391 611,21 euroa, josta tilikauden voittoa on 180 767 350,08 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voitonjakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 1,25 euroa osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita on 140 568 837 kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi yhteensä 175 711 046,25 euroa. Konsernin osingonjakosuhte tilikaudelta 2013 olisi 85,6 % (88,4 %). Osingon maksupäivä olisi 4.4.2014 ja osinkoon olisivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka ovat merkittävänä yhtiön osakasluetteloon 28.3.2014.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että lääketieteelliseen tutkimukseen ja muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen lahjoitetaan hallituksen erillisen päätöksen mukaisesti 250 000,00 euroa ja että omaan pääomaan jätettäisiin 61 430 564,96 euroa.

Strategia

Orionin hallituksen marraskuussa 2013 vuosille 2014–2018 vahvistaman strategian painopistealueet säilyivät ennallaan. Orionin strategisena päämääränä on kannattava kasvu ja omistaja-arvon kasvattaminen liiketoimintariskit halliten.

Orionin strategiset painopisteet ovat jatkossakin:

- liiketoiminnan kasvattaminen kilpailukykyisen tuotteiston avulla
- markkina-aseman vahvistaminen Euroopassa
- toimintojen joustavuuden ja tehokkuuden kehittäminen

Kaikilla Orionin tulosityksiköillä on tärkeä rooli konsernin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa. Keskeinen asema on kuitenkin kahdella suurimmalla eli Alkuperälääkkeet- ja Erityistuotteet-tulosityksiköillä. Orion pyrkii vahvistamaan synergiaetuja patenttisuojattujen alkuperälääkkeiden sekä patenttisuojattomien eli geneeristen reseptilääkkeiden ja itsehoitotuotteiden välillä.

Kilpailukykyinen tuotteisto

Kasvun perustana on kilpailukykyinen tuotteisto, jota kehitetään oman tutkimus- ja kehitystoiminnan, tutkimusyhteistyön sekä aktiivisen tuotehankinnan avulla. Mahdollisia tuoteportfolio- tai yritysostoja arvioidaan hyvin tiukoilla kriteereillä.

Orionin ydinterapia-alueita ovat keskushermostolääkkeet, syöpä- ja tehohoitolääkkeet sekä inhaloitavat Easyhaler®-keuhkolääkkeet. Orionin oman tutkimus- ja kehitystoiminnan painopiste on alkuvaiheen kehityksessä. Oman tutkimuksen ohella Orion panostaa varhaisen vaiheen tutkimusyhteistyöhön yliopistojen ja muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Kliinisen kehityksen loppuvaiheessa Orion pyrkii jakamaan kustannuksia muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Pääsääntöisesti Orion hakee kumppanuuksia viimeistään kliinisten tutkimusten kolmannessa eli viimeisessä vaiheessa, erityisesti Euroopan ulkopuolisille markkinoille kohdistuvissa hankkeissa. Orion pyrkii myös hankkimaan uusia, varhaisen vaiheen tuoteaihoita sekä jo pidemmälle kehitettyjä tuotteita täydentämään omasta tutkimuksesta syntyvää tutkimusputkeaan.

Orion jatkaa työtä kilpailukykyisen tuotteiston rakentamiseksi. Alkuperälääkkeissä asiakkuuksissa keskitytään neurologeihin, urologeihin, keuhkolääkäreihin ja tehohoitoympäristössä toimiviin lääkäreihin sekä muihin terveydenhuollon ammattilaisiin näillä erikoisaloilla. Erityistuotteissa esimerkiksi Suomessa tärkeitä asiakasryhmiä ovat yleislääkärit ja apteekkihenkilöstö. Orion pyrkii ensisijaisesti hyödyntämään kaikki liiketoimintamahdollisuudet nykyisessä tuotteistossa olevien lääkkeiden, kuten Dexdor®, Stalevo®- ja Simdax®-lääkkeiden sekä Easyhaler®-tuoteperheen osalta. Orionin seuraavat loppuvaiheen kehitys- ja kaupallistamisvaiheessa olevat hankkeet ovat inhaloitavien Easyhaler-yhdistelmävalmisteiden kehittäminen, Parkinson-lääke Stalevon kehittäminen Japanin markkinoille, Alzheimerin taudin hoitoon tarkoitetun lääkkeen (ORM-12741) kehittäminen sekä eturauhassyövän hoitoon tarkoitetun lääkkeen (ODM-201) kehittäminen. Varhaisemmissa kliinisissä vaiheissa Orion kehittää lääkkeitä Parkinsonin taudin hoitoon (ODM-103 ja ODM-104, uudet tehokkaammat COMT-estäjät). Orion pyrkii myös varmistamaan kliinisten tutkimusten jatkuvuuden aktiivisella alkuvaiheen tutkimustyöllä.

Geneeristen eli patenttisuojattomien reseptilääkkeiden ja itsehoitotuotteiden sektorilla menestyksen kannalta erityisen tärkeää on laaja ja jatkuvasti uudistuva tuotteisto. Orion tavoittelee jatkuvaa tuotelanseerauksien virtaa pääasiassa aktiivisen tuotehankinnan kautta. Orion määrittelee tuotteistot markkinakohtaisesti. Suomessa Orionin tavoitteena on ylläpitää laaja reseptilääkkeiden ja itsehoitotuotteiden valikoima. Muilla keskeisillä markkinoilla kuten Skandinaviassa, itäisessä Euroopassa ja Venäjällä Orionin tuotteisto keskittyy geneerisiin reseptilääkkeisiin tietyillä terapia-alueilla.

Markkina-aseman vahvistaminen Euroopassa

Erikoissairaanhoidossa Orion keskittyy lähinnä tiettyihin asiakasryhmiin Euroopan laajuisesti oman myyntiverkoston ja maailmanlaajuisesti partnerien kautta. Geneeristen reseptilääkkeiden ja itsehoitotuotteiden markkinoinnissa Orionin pääpaino on Pohjoismaissa ja itäisessä Euroopassa oman myyntiverkoston kautta. Orionin tavoitteena on vahvistaa markkinajohtajuutta Suomessa sekä luoda vahva kotimarkkina-asema Skandinavian maissa. Orionin päämääränä kaikissa Pohjoismaissa on olla läsnä laajalla tuotetarjonnalla. Keski- ja Etelä-Euroopassa painopiste on alkuperälääkkeissä ja itäisessä Euroopassa geneerisissä tuotteissa. Euroopan ulkopuolella Orion toimii pääsääntöisesti kumppanien kanssa.

Joustavat ja tehokkaat toiminnot

Koska toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti, ovat toimintojen ketteryys ja joustavuus tulevaisuudessa yhtä tärkeitä tekijöitä kuin kustannustehokkuus. Orionin keskeisimpiä toiminnan tehostamishankkeita ovat olleet uuden tutkimus- ja kehitystoimintamallin käyttöönotto, partneruusmallien rakentaminen alkuvaiheen tutkimustoimintaan, toimitusketjun toimitusvarmuuden pitäminen korkeana kustannustehokkaasti, kapasiteetin uudelleenjärjestelyt, monimuotoisuuden hallinta, myyntitoimintojen kilpailukyyn parantaminen sekä yleinen toimintatapojen yksinkertaistaminen ja virtaviivaistaminen.

Verkostoituminen ja partnereiden etsiminen kaikissa arvoketjun toiminnoissa mahdollistaa kilpailukyyn parantamisen ja pohjan rakentamisen kannattavalle kasvulle tulevaisuudessa. Tutkimus- ja kehitysyhteistyöllä ja aktiivisella verkostoitumisella Orion mahdollistaa uusien tutkimusprojektien määrän kasvun ja tasapainottaa tutkimusputkessa olevien projektien riskitasoa. Toimitusketjun partneruuksien avulla Orion tehostaa toimintaansa määrittelemällä, mitä tuotteita se valmistaa itse ja missä määrin tuotteita tai puolivalmisteita hankitaan yhteistyöverkoston kautta. Myynnin ja markkinoinnin partneruudet varmistavat laajan jakelukanavien verkoston, jonka avulla Orionin kehittämät alkuperälääkkeet pääsevät maailmanlaajuiseen jakeluun. Lisäksi partnerien kautta voidaan laajentaa tuotteistoa myymällä niiden valmisteita Orionin oman myyntiverkoston kautta.

Näiden strategisten toimien avulla Orion pyrkii vahvistamaan kykyään toimia tulevaisuudessakin uusia tuotteita tarjoavana, tutkimusta ja kehitystä tekevänä lääke- ja diagnostiikkayrityksenä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orionilla oli 31.12.2013 yhteensä 141 257 828 (141 257 828) osaketta, joista A-osakkeita oli 42 022 816 (43 267 218) kappaletta ja B-osakkeita 99 235 012 (97 990 610) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (92 238 541,46) euroa. Joulukuun 2013 lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 688 991 (325 991) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.12.2013 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 939 002 341 (963 008 979) ääntä.

Orionilla oli joulukuun 2013 lopussa 56 762 (56 519) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Osakkeiden muuntaminen

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Vuoden 2013 aikana osakkeita muunnettiin yhteensä 1 244 402 kappaletta.

Kaupankäynti Orionin osakkeilla

Orionin A- ja B-osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006, ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla tästä päivämäärästä alkaen.

Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 31.12.2013 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 2 868 miljoonaa euroa.

Vuoden 2013 aikana Orionin A-osaketta vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingissä yhteensä 2 736 284 kappaletta ja B-osakkeita 76 574 409 kappaletta. Vaihdetujen osakkeiden arvo vastasi yhteensä 1 600 miljoonaa euroa. Vuoden aikana A-osakkeista vaihdettiin 6 % ja B-osakkeista 78 %. Keskimääräinen vaihto Orionin osakkeilla oli 56 %.

Orionin A-osakkeen kurssi laski vuoden 2013 aikana 8 % ja B-osakkeen 8 %. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2013 oli 20,35 euroa ja B-osakkeen päätöskurssi 31.12.2013 oli 20,42 euroa. Orionin A-osakkeen vuoden korkein kurssi oli 24,42 euroa ja alin kurssi 17,30 euroa. B-osakkeen korkein kurssi vuoden 2013 aikana oli 24,58 euroa ja alin kurssi 17,28 euroa.

NASDAQ OMX Helsingin lisäksi Orionin osakkeilla käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Orionin A-osakkeiden vaihdon volyyymi NASDAQ OMX Helsingissä oli noin 92 % koko niiden vaihdon volyyymistä vuonna 2013. Orionin B-osakkeiden vaihdon volyyymi NASDAQ OMX Helsingissä oli noin 50 % koko niiden vaihdon volyyymistä vuonna 2013. (lähde: Fidessa Fragmentation Index).

Hallituksen valtuutukset

Orionin varsinainen yhtiökokous 19.3.2013 valtuutti hallituksen päättämään sekä yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta että osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta ja osakeantivaltuutus viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutuksien ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 19.3.2013.

Orionin hallitus päätti 23.4.2013 omien osakkeiden hankkimisesta yhtiökokoukselta saamansa valtuutuksen perusteella. Päätöksen mukaan yhtiö hankki 22.11.–11.12.2013 välisenä aikana 500 000 kpl yhtiön B-osaketta. Osakkeet hankittiin käytettäväksi osana Orion-konsernin avainhenkilöiden pitkäjänteisen kannustinjärjestelmän 2013 toteuttamista. Hankintojen jälkeen hallituksella ei ole voimassa olevaa valtuutusta päättää omien osakkeiden hankinnasta.

Hallitus on oikeutettu päättämään enintään 600 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman B-osakkeen luovuttamisesta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Yhtiöllä olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa myymällä niitä pörssin säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä; yhtiön osakkeenomistajille suunnatulla osakeannilla siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita riippumatta siitä, omistavatko he A- vai B-osakkeita; tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittaminen tai käyttäminen osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy. Yhtiön hallusta luovutettavasta omasta osakkeesta maksettava määrä merkitään vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus päättää muista yhtiön omien osakkeiden luovuttamiseen liittyvistä seikoista. Osakeantivaltuutusta koskevalla päätöksellä kumottiin Orion Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 24.3.2010 antama osakeantivaltuutus siltä osin, kun valtuutusta ei ollut vielä käytetty.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2013

Orionin hallitus päätti helmikuussa 2013 uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on ansaintajaksoja, joiden alkamisesta ja pituudesta yhtiön hallitus päättää vuosittain vuosina 2013, 2014 ja 2015. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 35 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 500 000 Orionin B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmää on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 5.2.2013.

Omistus pohja

Orionin osakkeet kuuluvat Euroclear Finlandin ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään, ja Euroclear Finland on Orionin virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

Orionilla oli joulukuun 2013 lopussa 56 762 (56 519) rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 95 % (95 %). Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 46 % (48 %) ja kaikista äänistä 64 % (64 %). Hallintarekisteröityjä osakkeita oli 48 (47) miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 34 % (33 %) ja 7 % (7 %) yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli joulukuun 2013 lopussa 688 991 (325 991) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,5 % (0,2 %) ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,07 % (0,03 %).

Liputusilmoitukset

Orion ei vastaanottanut vuoden 2013 aikana yhtään liputusilmoitusta eikä yhtiön tietoon tullut liputuskynnyksen ylittäviä muutoksia yhtiön omistus- tai ääniosuuksissa.

Johdon osakeomistukset

Vuoden 2013 lopussa hallituksen yhteenlasketussa osakeomistuksessa oli yhteensä 2 166 557 kappaletta yhtiön osakkeita, joista 1 825 264 oli A-osakkeita ja 341 293 B-osakkeita. Toimitusjohtajan omistuksessa oli vuoden 2013 lopussa 37 250 yhtiön osaketta, jotka kaikki olivat B-osakkeita. Konsernin johtoryhmän jäsenten (toimitusjohtaja pois lukien) omistuksessa oli yhtiön osakkeita yhteensä 143 775 kappaletta, jotka kaikki olivat B-osakkeita. Yhtiön ylimmän johdon omistuksessa oli näin ollen yhteensä 1,67 % yhtiön koko osakekannasta ja 3,94 % yhteenlasketusta äänimäärästä.

Yhtiöllä ei ole voimassa olevia optio-ohjelmia.

Hallinto

Muutoksia johtoryhmässä

Orionin johtoryhmän jäsenet Liisa Hurme ja Markku Huhta-Koivisto vaihtoivat keskenään vastuualueita 1.1.2014 lukien siten, että mainitusta päivästä lukien Markku Huhta-Koivisto toimii Alkuperälääkkeitä-tulosyksiköstä vastaavana johtajana ja Liisa Hurme Erityistuotteet- ja Fermion -tulosyksiköistä vastaavana johtajana.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Orion julkistaa vuoden 2013 tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä yhtiön verkkosivuilla viimeistään 4.3.2014.

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä vuonna 2013 oli 3 540 (3 495). Joulukuun 2013 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 519 (3 486) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 816 (2 783) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 703 (703) henkilöä.

Palkat ja muut henkilöstökulut vuonna 2013 olivat yhteensä 218 (215) miljoonaa euroa.

Orion Diagnosticassa vuonna 2013 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen perusteella irtisanottiin yhtiön palveluksesta Suomessa yhteensä noin 60 henkilöä. Tämän lisäksi noin 20 henkilön työsuhde päättyi muun muassa eläkkeelle jäämisen tai määräaikaisen työsuhteen päättymisen johdosta.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Oikeudenkäynti Sandoz-yhtiöitä vastaan on sovittu

Orion tiedotti 5.12.2013, että Orion ja Hospira, Inc. -yhtiö ("Hospira") sekä Sandoz Inc. ja Sandoz Canada Inc. -yhtiöt (jäljempänä yhdessä "Sandoz") ovat solmineet sovintosopimuksen oikeudenkäynnissä, jossa Orion ja Hospira olivat patenttejaan puolustaakseen haastaneet Sandozin oikeuteen Yhdysvalloissa Sandozin jätettyä Orionin Precedex®-valmisteen geneeristä versiota koskevan myyntilupahakemuksen. Sovinnon kohteena oleva oikeudenkäynti koskee Orionin patenttia nro 4,910,214 sekä Orionin ja Hospiran yhteistä patenttia nro 6,716,867.

Sovintosopimuksen ehtojen mukaan Sandoz saa tuoda Yhdysvaltain markkinoille Precedex-valmisteen geneerisen version 26.12.2014, elleivät tietyt markkinoilletuloon liittyvät ehdot toteutuessaan johda aikaisempaan Sandozin markkinoilletulopäivään.

Oikeudenkäynti Caraco Pharmaceutical Laboratories, Ltd. -yhtiötä vastaan

Orion Oyj on aloittanut 12.11.2010 yhdessä Hospira, Inc. -yhtiön kanssa patenttiloukkaus-oikeudenkäynnin Yhdysvalloissa Caraco Pharmaceutical Laboratories, Ltd. -yhtiötä vastaan puolustaakseen Yhdysvalloissa voimassa olevaa Orionin ja Hospiran yhteistä patenttia nro 6,716,867. Oikeudenkäynnin vastaajaksi on myöhemmin lisätty myös Gland Pharma Ltd.

Caraco on hakenut lupaa valmistaa ja markkinoida Yhdysvalloissa geneeristä versiota Precedex® -nimisestä (dexmedetomiidiini hydrokloridi 100 µg/ml) Orionin alkuperälääkkeestä, jota markkinoi Yhdysvalloissa Orionin lisenssikumppani Hospira.

Orion arvioi, että kulut oikeudenkäynnistä Caracoa vastaan tulevat olemaan olennaisesti pienemmät kuin aikaisemmin Yhdysvalloissa vireillä olleiden entakaponipatenttioikeudenkäyntien kustannukset.

Liiketoimintakatsaukset

Lääkeliiketoiminta

Katsaus ihmislääkemarkkinoihin

IMS Healthin (entinen Suomen Lääkedata) tilastoinnin mukaan **ihmislääkkeiden tukkumyynti Suomessa** vuonna 2013 oli yhteensä 2 067 (2 031) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 2 % edellisvuodesta.

Orionin yksittäisistä markkina-alueista tärkein on Suomi, jonka osuus kokonaisliikevaihdesta on noin neljännes. Orion pystyi kasvattamaan myyntiään markkinoita nopeammin, ja yhtiö vankisti asemaansa Suomen johtavana lääkemarkkinoijana. IMS Healthin tilastoinnin mukaan **Orionin ihmislääkkeiden tukkumyynti Suomessa** vuonna 2013 oli yhteensä 233 (219) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Orionin markkinaosuus Suomen lääkemarkkinoista kasvoi hieman ja oli 11 % (11 %).

Kaikkien Parkinson-lääkkeiden yhteenlaskettu myynti syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan Yhdysvalloissa 791 miljoonaa dollaria (751 milj. USD edeltäneeltä 12 kk:lta), ja se kasvoi 5 %. Euroopan viisi suurinta Parkinsonin taudin lääkemarkkinaa olivat Saksa, Iso-Britannia, Ranska, Espanja ja Italia. Niiden yhteenlaskettu Parkinson-lääkkeiden myynti syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli 979 (955) miljoonaa euroa, ja keskimääräinen markkinakasvu oli 3 %. Japanissa Parkinson-lääkkeiden myynti laski 11 prosenttia 523 (584) miljoonaan euroon.

Kaikkien entakaponia sisältävien Parkinson-lääkkeiden yhteenlaskettu myynti syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan Yhdysvalloissa 163 (196) miljoonaa dollaria ja Euroopan viidellä suurimmalla markkinalla 153 (156) miljoonaa euroa.

Yksittäisenä terapia-alueena Orionille merkittävin on edelleen Parkinsonin taudin hoito. Entakaponia sisältävät Orionin brändätyt Parkinson-lääkkeet (Stalevo®, Comtess® ja Comtan®) muodostavat noin viidesosan konsernin liikevaihdesta. Näiden tuotteiden myynti laski selvästi Yhdysvalloissa ja hieman Euroopassa. Japanissa myynti kehittyi kokonaismarkkinan kehitystä hieman paremmin. IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan **Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden myynti** syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli Yhdysvalloissa 48 (162) miljoonaa dollaria, ja se laski 71 %. Euroopan viidellä suurimmalla markkinalla myynti laski 3 prosenttia 151 (156) miljoonaan euroon ja Japanissa myynti oli 59 (66) miljoonaa euroa. Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden markkinaosuus Yhdysvalloissa oli 6 %, Euroopan viidellä suurimmalla markkinalla keskimäärin 16 % ja Japanissa 11 %.

Precedex®-tehohoiton (deksmedetomidiini) myynti IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan oli 323 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta (249 milj. USD edeltäneeltä 12 kk:lta), ja se kasvoi 30 %. Myynnistä noin neljä viidesosaa eli 264 (195) miljoonaa dollaria on peräisin Yhdysvaltojen markkinalta, missä Precedexin myynti kasvoi 36 %.

Yleisimpien suonensisäisesti annosteltavien anestesia- ja tehohoiton lääkkeiden ja tehohoiton lääkkeiden (propofoli, midatsolaami, remifentaniili ja deksmedetomidiini) yhteenlaskettu myynti syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan Euroopassa 476 (471) miljoonaa euroa. Orionin **dexdor®-tehohoiton** (deksmedetomidiini) myynti Euroopassa IMS Health -lääkemyyntitilastojen mukaan oli 20 (8) miljoonaa euroa syyskuuhun 2013 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta, ja se kasvoi 143 %.

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto ja tulos

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2013 oli 953 (929) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 273 (287) miljoonaa euroa, ja se laski 5 %. Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 29 % (31 %) segmentin liikevaihdesta.

Orionin kymmenen myydyimmän lääkevalmisteen liikevaihto vuonna 2013 oli 458 (468) miljoonaa euroa, ja se laski 2 %. Näiden tuotteiden osuus lääkeliiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta oli 48 % (50 %).

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön tuotteisto koostuu patenttisuojatuista reseptilääkkeistä, jotka on suunnattu kolmelle terapia-alueelle: keskushermostosairauksiin, syöpäsairauksiin ja tehohoitoon sekä Easyhaler®-keuhkolääkkeisiin.

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön liikevaihto vuonna 2013 oli 390 (404) miljoonaa euroa, ja se laski 3 % edellisvuoteen verrattuna.

Orionin Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettut lääkkeet ovat Stalevo® (vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi), ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2013 oli 207 (250) miljoonaa euroa. Parkinson-lääkkeiden myynti laski 17 % ja muodosti koko lääkeliiketoiminnan liikevaihdosta 22 % (27 %). Liikevaihto Stalevo- ja Comtan-toimituksista Novartikselle oli yhteensä 115 (152) miljoonaa euroa, ja se laski 24 %. Stalevo-toimitukset Novartikselle laskivat 15 prosenttia 81 (95) miljoonaan euroon, ja Comtan-toimitukset laskivat 41 prosenttia 34 (56) miljoonaan euroon. Orionin oman myyntiorganisaation yhteenlaskettu liikevaihto Stalevo- ja Comtess-lääkkeistä laski 6 prosenttia ja oli yhteensä 92 (98) miljoonaa euroa. Stalevon myynti oman myyntiverkoston kautta laski 3 % ja oli 84 (86) miljoonaa euroa. Comtessin myynti laski 32 prosenttia 9 (13) miljoonaan euroon. Entakaponin molekyylipatentin voimassaolo päättyi lokakuussa 2013 Yhdysvalloissa, jossa geneerinen kilpailu alkoi jo huhtikuussa 2012. Orion on toimittanut geneerisiä entakaponi-tuotteita kumppaneilleen Yhdysvalloissa ja jatkaa näitä toimituksia myös patentin päättymisen jälkeen. Euroopassa Stalevo-tuotteen tietosuoja päättyi lokakuussa 2013, jonka jälkeen geneeriset kilpailijat ovat voineet myyntilupahakemuksissaan viitata Orionin kliinisten tutkimusten tuloksiin.

Yhdysvaltain lääkeviranomaisen FDA jatkaa edelleen Stalevoa koskevaa, keväällä 2009 aloitettua turvallisuusarviota. Orion toimii yhteistyössä FDA:n kanssa arvion tekemisessä. FDA on pyytänyt tietokantoihin perustuvaa lisätietoa STRIDE-PD -tutkimuksen tulosten merkityksestä, jonka vuoksi Orion ja Novartis ovat tehneet epidemiologisia tutkimuksia, joiden tuloksia on toimitettu viranomaisten arvioitavaksi vuoden 2012 kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitettun Simdax®-lääkkeen liikevaihto vuonna 2013 oli 46 (44) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 6 %.

Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettun Easyhaler®-tuoteperheen yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2013 oli 29 (27) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8 %. Easyhaler-tuotteiden myynti oman myyntiverkoston kautta Euroopassa jatkoi vahvaa kasvuaan, vaikka vuoden 2012 aikana toteutettu Easyhaler-tuotteiden oikeuksien kotiuttaminen erityisesti Puolassa ja osin Saksassa, ja tähän liittyvä siirtymävaihe hidastikin myynnin kehitystä vuoden 2013 aikana.

Precedex®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomiini) liikevaihto vuonna 2013 oli 59 (45) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 30 %. Rauhoitetta myy Yhdysvalloissa ja muilla Euroopan ulkopuolisilla alueilla Orionin kumppani Hospira. Precedexin liikevaihdosta noin neljä viidesosaa tulee Yhdysvaltojen markkinalta, jossa Precedexin peruspatentti päättyi katsauskauden jälkeen tammikuussa 2014. Yhdysvaltain markkinoille ei ole vielä toistaiseksi tullut geneerisiä valmisteita. Lokakuussa Orion ja Hospira ilmoittivat jatkaneensa lisenssisopimusta koskien Precedex-tehohoitorauhoitetta Euroopan ulkopuolisilla alueilla.

Orionin *dexdor*®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomiini) liikevaihto vuonna 2013 oli 25 (13) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 95 %. Tuotteen lanseeraukset etenivät suunnitellusti vuonna 2013, ja se on jo saatavilla liki kaikissa Euroopan maassa.

Erityistuotteet

Patenttisuojaattomista eli geneerisistä reseptilääkkeistä ja itsehoitotuotteista muodostuvan Erityistuotteet-tulosyksikön liikevaihto vuonna 2013 oli 385 (367) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 5 %. Geneeristen entakaponi-tuotteiden myynti laski 40 % ja oli 10 (17) miljoonaa euroa. Muun tuotteiston myynti kasvoi 7 %.

Geneeristen reseptilääkkeiden ja itsehoitotuotteiden lanseeraukset painottuivat aiempaa enemmän reseptilääkkeisiin, jonka seurauksena lanseerausten kokonaismäärä laski vuoteen 2012 verrattuna. Vuonna 2013 tuotelanseerauksia (tuote/markkina) tehtiin yhteensä 99 (116) kappaletta.

Orionin ihmislääkkeiden liikevaihto Suomessa vuonna 2013 oli 255 (238) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 7 %. Erityistuotteet-tulosyksikkö muodostaa valtaosan tästä myynnistä. Orion onnistui kasvattamaan myyntiään etenkin reseptilääkkeissä.

Orionin ihmislääkkeiden liikevaihto itäisessä Euroopassa ja Venäjällä vuonna 2013 oli yhteensä 74 (63) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 18 %. Erityistuotteet-tulosyksikkö muodostaa valtaosan alueen myynnistä.

Eläinlääkkeet

Pohjoismaissa ja osassa itäistä Eurooppaa Orion myy itse eläinlääkkeitä, ja muilla alueilla yhtiö toimii partnerien kautta. Lisäksi Orion markkinoi ja myy Pohjoismaissa useiden kansainvälisten yhtiöiden valmistamia eläinlääkkeitä. Orionin Eläinlääkkeet-yksiköllä on vahva markkina-asema kotimarkkinoillaan Pohjoismaissa.

Tulosyksikön liikevaihto vuonna 2013 oli 71 (69) miljoonaa euroa. Tulosyksikön liikevaihdosta 35 % (33 %) eli 25 (23) miljoonaa euroa muodostui eläinrauhotte-tuoteperheen myynnistä. Tuoteperheeseen kuuluvat Orionin eläinrauhotteet Dexdomitor® (deksmedetomidiini), Domitor® (medetomidiini) ja Domosedan® (detomidiini) sekä rauhoitteiden vastavaikuttaja Antisedan® (atipametsoli).

Fermion

Fermion tuottaa lääkkeiden vaikuttavia aineita Orionin ja muiden lääkeyhtiöiden käyttöön, ja sen tuotteisto kattaa lähes 30 lääkeainetta. Tulosyksikön liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön vuonna 2013 kasvoi 31 % ja oli 64 (48) miljoonaa euroa, joka on noin kaksi kolmasosaa koko Fermionin liikevaihdosta. Useat avaintuotteet menestyivät hyvin, vaikka kilpailu markkinoilla jatkui kireänä. Fermionin tehtaiden käyttöaste oli katsauskaudella erittäin korkea. Normaalin tuotteiston valmistuksen lisäksi käyttöastetta kohotti Orionin omien alkuperälääkkeiden kehitystyössä tarvittavien vaikuttavien aineiden valmistus.

Tutkimus- ja kehityshankkeet

Konsernin **tutkimus- ja kehityskulut** vuonna 2013 laskivat 4 % ja olivat 102 (106) miljoonaa euroa, josta lääkeliikeyhtiön osuus oli 94 (98) miljoonaa euroa. Konsernin tutkimus- ja kehitysmenojen osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (11 %). Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös nykyisen tuotteiston kehittämiseen liittyviä kustannuksia.

Eturauhassyövän hoitoon tarkoitettua **androgenireseptorin estäjän (ODM-201)** kliinisen vaiheen II tutkimus osoitti, että varhaiset tulokset tehosta olivat lupaavia, tuote on hyvin siedetty ja havaitut haittavaikutukset olivat vähäisiä. Tuloksia on raportoitu kansainvälisessä ECCO-syöpäkongressissa syyskuun 2013 lopussa sekä kansainvälisessä ASCO GU-syöpäkongressissa tammikuussa 2014. Orion ja Endo Health Solutions Inc. -yhtiöön kuuluva Endo Pharmaceuticals purkivat ODM-201:n kehitystyötä koskevan yhteistyösopimuksensa lokakuussa 2013. ODM-201:n kaikki oikeudet palautuivat Orionille, ja Orion maksaa Endolle rojalta. Yhteistyön päättymisen Endon kanssa ei vaikuta tutkimushankkeen etenemiseen. Orion on aloittanut kliinisen vaiheen III tutkimuksen valmistelun ja jatkaa samalla neuvotteluja sopivan yhteistyökumppanin löytämiseksi tuotteen seuraavaan maailmanlaajuiseen kehitysvaiheeseen ja kaupallistamiseen. Orionin ja Endon välinen laajempi yhteistyösopimus koskien syöpälääkkeiden tutkimusta, kehitystä ja tuotteistusta purettiin myös lokakuussa 2013. Sopimuksen piirissä olleet lääkeaihiot ja niiden oikeudet palautuivat alkuperäisille omistajilleen.

Orionilla on meneillään hankkeita inhaloitavien **Easyhaler®-lääkkeiden** tuoteperheen laajentamiseksi. Orion jätti maaliskuussa 2013 myyntilupahakemuksen **budesonidi–formoteroli –yhdistelmävalmisteelle** Euroopassa, ja hakemuksen käsittely on meneillään. Hakemuksen käsittelyn kuluessa Orion on päättänyt vetää tämän myyntilupahakemuksen pois Iso-Britanniasta, Ranskasta, Saksasta, Hollannista ja Itävallasta. Valmisteessa budesonidi hoitaa limakalvotulehdusta ja formoteroli toimii pitkävaikutteisena, keuhkoputkia avaavana lääkeaineena.

Lisäksi Orionilla on meneillään toinen Easyhaler-tutkimusohjelma **flutikasoni–salmeteroli -yhdistelmävalmisteen** kehittämiseksi Euroopan markkinoille. Yhdistelmävalmisteessa flutikasoni hoitaa limakalvotulehdusta ja salmeteroli toimii pitkävaikutteisena, keuhkoputkia avaavana lääkeaineena.

Orion kehittää yhteistyössä Novartiksen kanssa **Stalevo®-lääkettä** Japanin markkinoille. Novartis jätti myyntilupahakemuksen tuotteelle kesäkuussa 2013.

Orion on saanut päätökseen toisen vaiheen kliiniset tutkimukset **alfa-2c-reseptorin antagonistilla (ORM-12741)**. Tutkimuksissa selvitettiin lääkeaihion tehoa ja turvallisuutta Alzheimerin tautiin liittyvien kognitiivisten ja käytösoireiden hoidossa. Kliinisen vaiheen IIa myönteisiä tutkimustuloksia esiteltiin maaliskuun 2013 puolivälissä American Academy of Neurologyn vuosikokouksessa. Joulukuussa 2013 Orion solmi lisenssisopimuksen Janssen Pharmaceuticals, Inc. -yhtiön kanssa Orionin kehittämien uusien alfa-2C adrenoreseptorin antagonistien jatkokehityksestä ja kaupallistamisesta Alzheimerin taudin oireiden hoitoon, sisältäen kliinisissä tutkimuksissa olevan ORM 12741-molekyylin.

Orion on saanut päätökseen kliinisen vaiheen I tutkimukset toisella **alfa-2c-reseptorin antagonistilla (ODM-102)**, joka oli ORM-12741:n varamolekyylillä. Tulosten perusteella on päätetty, että ODM-102:n kehitystä ei jatketa.

Orion on päättänyt olla kehittämättä uutta **tehokkaampaa levodopa-tuotetta (ODM-101)** valmiiksi tuotteeksi. ODM-101 ei sisällä uutta kemiallista molekyylä, jonka vuoksi sille ei ole mahdollista saada vahvaa tuotesuojaa. Tämä puolestaan rajaa olennaisesti tuotteen kaupallisia mahdollisuuksia. ODM-101:n myönteisiä tutkimustuloksia ja formulaatiota voidaan kuitenkin hyödyntää uusien Parkinson-lääkkeiden kehitystyössä.

Orionilla on meneillään kesällä 2012 aloitetut kliinisen vaiheen I turvallisuustutkimukset uudella **COMT-estäjällä (ODM-103)**. Lisäksi Orion on aloittanut kliinisen vaiheen I turvallisuustutkimukset toisella uudella **COMT-estäjällä (ODM-104)**. ODM-103 ja ODM-104 ovat uusia molekyylejä, jotka tehostavat Parkinsonin taudin hoidossa käytetyn levodopan vaikutusta estämällä COMT-entsyymiä. Prekliinisten tutkimustulosten perusteella ne ovat tehokkaampia kuin jo markkinoilla oleva COMT-estäjä entakaponi.

Orion ja Phyxius Pharma, Inc. sopivat lokakuussa levosimendaani-injektiovalmisteen oikeuksien lisensoinnista Phyxius Pharmalle. Sopimuksen mukaan Phyxius Pharma kehittää ja kaupallistaa levosimendaanin Yhdysvaltain ja Kanadan markkinoille uuteen sydän- ja verisuoni-indikaatioon, sydänleikkaukseen liittyvän matalan minuuttivirtauksen oireyhtymän eli sydänlihaskipun (low cardiac output syndrome) estoon.

Lisäksi Orionilla on meneillään useita projekteja varhaisessa tutkimusvaiheessa, joissa tutkitaan mm. keskushermostosairauksia, syöpää ja neuropaattista kipua.

Diagnostiikkaliiketoiminta

Orion Diagnostica valmistaa helppokäyttöisiä ja nopeita ns. in vitro eli kehon ulkopuolella käytettäviä diagnostisia testejä ja lähitestaukseen soveltuvia testijärjestelmiä. Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2013 oli 57 (54) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 5 %.

Päätuotteena jatkoivat QuikRead®-tulehdustestit, joiden myynti jatkui vahvana. QuikRead go® hsCRP+Hb-testin lanseeraus eteni suunnitelmien mukaisesti vuoden kuluessa. Testillä saadaan kaksi tulosta - CRP ja hemoglobiini - yhdestä näytteestä. Vuoden viimeisellä neljänneksellä aloitettiin myös kvantitatiivisen QuikRead go iFOBT-testin (Faecal Occult Blood) lanseeraus. Uusi tuoteversio auttaa seulomaan ruoansulatuskanavan häiriöitä.

Joulukuussa 2013 Orion Diagnostica allekirjoitti Eurofins Medigenomix GmbH:n kanssa teknologialisenssisopimuksen koskien Orion Diagnostican isotermaalista SIBA®-nukleiinihappodetektioteknologiaa, johon Orion Diagnostica omistaa globaalit oikeudet kaikilla sovellusalueilla.

Vuonna 2013 käytyjen yhteistoimintalain mukaisten neuvottelujen jälkeen päätetyillä toimenpiteillä Orion Diagnostica tehostaa toimintaansa ja parantaa yhtiön kannattavuutta muun muassa yksinkertaistamalla tuotevalikoimaa. Yt-neuvottelujen perusteella päätettiin irtisanoa noin 60 henkilöä, minkä lisäksi noin 20 henkilön työsuhde päättyy muun muassa eläkkeelle jäämisen tai määräaikaisen työsuhteen päätyminen johdosta.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevoitto oli 4,6 (2,3) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 97 % myynnin hyvän kehityksen sekä kustannustehokkuutta parantavien toimenpiteiden seurauksena. Tulokseen sisältyy 1,4 miljoonan euron kulut liittyen tuotteiston karsimiseen, Turun tehtaan sulkemiseen sekä henkilöstövähennyksiin.

Espoossa 4.2.2014

Orion Oyj:n hallitus

Orion Oyj

Timo Lappalainen
toimitusjohtaja

Jari Karlson
talousjohtaja

Taulukko-osa

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. EUR	10-12/13	10-12/12	Muutos %	1-12/13	1-12/12	Muutos %
Liikevaihto	272,6	254,4	+7,1 %	1 006,9	980,4	+2,7 %
Myytyjen suoritteiden kulut	-106,6	-96,4	+10,5 %	-393,5	-350,8	+12,2 %
Bruttokate	166,0	158,0	+5,1 %	613,4	629,6	-2,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	2,2	4,3	-49,2 %	5,6	6,3	-12,1 %
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-60,2	-58,3	+3,1 %	-204,9	-206,1	-0,6 %
T&K-kulut	-29,7	-31,9	-6,8 %	-101,9	-105,8	-3,7 %
Hallinnon kulut	-12,4	-13,2	-6,1 %	-44,5	-45,7	-2,7 %
Liikevoitto	65,8	58,8	+12,1 %	267,7	278,3	-3,8 %
Rahoitustuotot	1,0	0,1		4,4	4,9	-10,2 %
Rahoituskulut	-2,4	-0,7	+242,4 %	-8,3	-6,6	+25,8 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksista				0,3	0,1	+314,1 %
Voitto ennen veroja	64,5	58,1	+10,9 %	264,0	276,6	-4,6 %
Tuloverot	-8,8	-15,7	-43,9 %	-57,8	-69,7	-17,0 %
Tilikauden voitto	55,7	42,5	+31,1 %	206,2	206,9	-0,4 %

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA

Rahavirran suojauksen arvonmuutos	0,0	0,0		0,1	-0,2	
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos		0,0			0,3	
Muuntoerot	-0,3	-0,7		-1,3	1,1	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosaikutteisiksi	-0,3	-0,6		-1,2	1,2	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-9,7	6,4		-9,7	25,6	
Erät, joita ei siirretä tulosaikutteisiksi	-9,7	6,4		-9,7	25,6	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-10,1	5,8		-10,9	26,8	
Tilikauden laaja tulos verovaikutus huomioituna	45,6	48,2	-5,4 %	195,3	233,7	-16,5 %

TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille	55,7	42,5	+31,1 %	206,2	206,9	-0,4 %
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0		0,0	0,0	

TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille	45,6	48,2	-5,4 %	195,3	233,7	-16,5 %
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0		0,0	0,0	

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR ¹⁾	0,40	0,30	+31,1 %	1,46	1,47	-0,4 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR ¹⁾	0,40	0,30	+31,1 %	1,46	1,47	-0,4 %
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	10,9	11,4	-3,9 %	38,5	40,0	-3,8 %
Palkat ja muut henkilöstökulut	61,3	60,0	+2,2 %	218,1	214,8	+1,5 %

1) Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta.

"Tilikauden 2012 vertailutietoja on oikaistu uudistetun IAS 19 "Työsuhde-etuudet"-standardin mukaisesti. Tarkemmat tiedot oikaisun vaikutuksista esitetään tämän tilinpäätöstiedotteen liitteissä."

KONSERNITASE
VARAT

milj. EUR	12/13	12/12	Muutos %
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	247,3	205,3	+20,5 %
Liikearvo	13,5	13,5	
Aineettomat oikeudet	54,0	58,0	-6,9 %
Muut aineettomat hyödykkeet	3,3	4,3	-24,7 %
Osuudet osakkuusyrittämissä	1,7	1,4	+19,1 %
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,5	0,5	
Eläkesaaminen	26,6	38,4	-30,8 %
Laskennalliset verosaamiset	1,2	2,0	-38,8 %
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,2	1,6	-23,5 %
Pitkäaikaiset varat yhteensä	349,2	325,0	+7,5 %
Vaihto-omaisuus	195,5	179,2	+9,1 %
Myyntisaamiset	169,9	151,5	+12,2 %
Muut saamiset	49,7	34,8	+42,9 %
Rahavarat	214,7	145,2	+47,8 %
Lyhytaikaiset varat yhteensä	629,8	510,7	+23,3 %
Varat yhteensä	979,0	835,7	+17,2 %

OMA PÄÄOMA JA VELAT

milj. EUR	12/13	12/12	Muutos %
Osakepääoma	92,2	92,2	
Käyttöraho	0,5	0,5	
Muut rahastot	1,6	0,8	+93,2 %
Kertyneet voittovarot	419,6	416,0	+0,9 %
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	513,9	509,5	+0,9 %
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0,0	0,0	+20,4 %
Oma pääoma yhteensä	513,9	509,6	+0,9 %
Laskennalliset verovelat	32,1	42,5	-24,6 %
Eläkevelvoitteet	1,6	1,4	+18,1 %
Varaukset	0,1	0,1	-21,2 %
Pitkäaikaiset korolliset velat	233,3	107,4	+117,2 %
Muut pitkäaikaiset velat	0,5	0,8	-40,2 %
Pitkäaikaiset velat yhteensä	267,6	152,2	+75,8 %
Ostovelat	60,0	59,3	+1,3 %
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1,7	8,0	-78,1 %
Muut lyhytaikaiset velat	111,2	77,4	+43,7 %
Varaukset	0,1		
Lyhytaikaiset korolliset velat	24,5	29,3	-16,3 %
Lyhytaikaiset velat yhteensä	197,5	173,9	+13,6 %
Velat yhteensä	465,1	326,1	+42,6 %
Oma pääoma ja velat yhteensä	979,0	835,7	+17,2 %

"Tilikauden 2012 vertailutietoja on oikaistu uudistetun IAS 19 "Työsuhde-etuudet"-standardin mukaisesti. Tarkemmat tiedot oikaisun vaikutuksista esitetään tämän tilinpäätöstiedotteen liitteissä."

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- a. Osakepääoma
- b. Käyttörahoasto
- c. Muut rahastot
- d. Etuuspoohaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät
- e. Muuntoerot
- f. Kertyneet voittovarot
- g. Määräysvallattomien omistajien osuus
- h. Oma pääoma yhteensä**

milj. EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							g.	h.
	a.	b.	c.	d.	e.	f.			
Oma pääoma 31.12.2011 ennen laaomisperiaatteiden muutosta	92,2	0,5	17,6		-3,8	393,4	0,0	500,0	
Laatimisperiaatteiden muutoksen vaikutus				-25,4				-25,4	
Oma pääoma 1.1.2012	92,2	0,5	17,6	-25,4	-3,8	393,4	0,0	474,6	
Tilikauden tulos						206,9		206,9	
Muut laajan tuloksen erät									
Rahavirran suojauksen arvonmuutos			-0,2					-0,2	
Myytävissä olevien sijoitusten arvonmuutos			0,3					0,3	
Muuntoerot					1,1			1,1	
Etuuspohaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				25,6				25,6	
Tapahtumat omistajien kanssa									
Osingonjako ja pääoman palautus			-16,9			-183,2		-200,1	
Osakekannustinjärjestelmä						1,5		1,5	
Muut muutokset			0,0			-0,1		-0,1	
Oma pääoma 31.12.2012	92,2	0,5	0,8	0,2	-2,6	418,4	0,0	509,6	
Tilikauden tulos						206,2		206,2	
Muut laajan tuloksen erät									
Rahavirran suojauksen arvonmuutos			0,1					0,1	
Muuntoerot					-1,3			-1,3	
Etuuspohaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-9,7				-9,7	
Tapahtumat omistajien kanssa									
Osingonjako ja pääoman palautus						-183,4		-183,4	
Omat osakkeet						-9,6		-9,6	
Osakekannustinjärjestelmä						2,2		2,2	
Muut muutokset			0,7			-0,8		-0,2	
Oma pääoma 31.12.2013	92,2	0,5	1,6	-9,5	-3,9	433,0	0,0	513,9	

"Tilikauden 2012 vertailutietoja on oikaistu uudistetun IAS 19 "Työsuhde-etuudet"-standardin mukaisesti. Tarkemmat tiedot oikaisun vaikutuksista esitetään tämän tilinpäätöstiedotteen liitteissä."

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. EUR	1-12/13	1-12/12
Liikevoitto	267,7	278,3
Oikaisut	42,2	41,5
Käyttöpääoman muutos	-21,9	-28,9
Maksetut korot	-6,1	-6,1
Saadut korot	3,7	4,9
Saadut osingot	0,3	
Maksetut verot	-70,8	-68,6
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	215,2	221,0
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-65,9	-42,4
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-7,4	-6,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä myytävissä olevien sijoitusten myynnit	2,0	2,0
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	0,0	
Investointien rahavirta yhteensä	-71,3	-47,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot	41,6	1,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-42,6	-2,2
Pitkäaikaisten lainojen nostot	149,0	75,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-28,1	-26,4
Omat osakkeet	-9,6	
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-183,7	-199,9
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-73,5	-152,4
Rahavarojen muutos	70,3	21,5
Rahavarat kauden alussa	145,2	123,0
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,9	0,8
Rahavarojen muutos	70,3	21,5
Rahavarat kauden lopussa	214,7	145,2

Uudistuneen IAS 19 "Työsuhde-etuudet" -standardin takautuvan soveltamisen vuoksi vertailukauden 1-12/2012 liikevoittoa on oikaistu -2,6 miljoonalla eurolla ja Oikaisut-erää 2,6 miljoonalla eurolla.

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

milj. EUR	12/13	12/12
Kirjanpitoarvo kauden alussa	205,3	190,7
Lisäykset	70,1	40,1
Vähennykset	-1,8	-1,1
Poistot ja arvonalentumiset	-26,2	-24,5
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	247,3	205,3

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET (ILMAN LIIKEARVOA)

milj. EUR	12/13	12/12
Kirjanpitoarvo kauden alussa	62,3	71,3
Lisäykset	7,5	6,6
Vähennykset	-0,2	-0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-12,3	-15,5
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	57,3	62,3

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR	12/13	12/12
ANNETUT VAKUUDET OMISTA SITOUUMUKSISTA		
Annetut kiinteistökiinnitykset,	32,0	41,0
josta Eläkesäätiölle annetut		9,0
Takaukset	2,4	1,5
MUUT VASTUUT		
Leasing-vastuut (ilman rahoitusleasing-sopimuksia)	6,4	6,5
Muut vastuut	0,3	0,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET

milj. EUR	12/13	12/12
VALUUTTATERMIINIT JA VALUUTANVAIHTOSOPIMUKSET		
Käypä arvo, milj. EUR	0,5	0,3
Nimellisarvo, milj. EUR	67,8	52,0
VALUUTTAOPTIOT		
Käypä arvo, milj. EUR	0,1	0,2
Nimellisarvo, milj. EUR	47,2	51,3
KORONVAIHTOSOPIMUKSET		
Käypä arvo, milj. EUR	-0,2	-0,3
Nimellisarvo, milj. EUR	18,8	22,3
VALUUTAN- JA KORONVAIHTOSOPIMUKSET		
Käypä arvo, milj. EUR		0,2
Nimellisarvo, milj. EUR		9,6
SÄHKÖJOHDANNAISET		
Käypä arvo, milj. EUR	-0,7	-0,6
Nimellismäärä, GWh	57	110

JOHDANNAISSOPIMUSTEN LUOKITTELU KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIAA KÄYTTÄEN

milj. EUR	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset		0,5	
Valuuttaoptiot		0,1	
Koronvaihtosopimukset		-0,2	
Sähköjohdannaiset	-0,7		

Kaikki johdannaiset ovat OTC-johdannaisia ja niiden käypänä arvona on käytetty tiliinpäätöspäivänä saatavilla olevia markkinanoteerauksia.

Tason 1 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin noteerauksiin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin tietoihin. Tason 3 johdannaisten käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jona siirron aiheuttanut tapahtuma on toteutunut

Tasojen välillä ei ole tapahtunut siirtoja raportointikauden aikana.

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN KANSSA

milj. EUR	1-12/13	1-12/12
Johdon työsuhde-etuudet	6,4	4,4

Segmenttikohtaiset tiedot

LIKEVAIHTO TULOYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	10-12/13	10-12/12	Muutos %	1-12/13	1-12/12	Muutos %
Lääkeliiketoiminta	259,8	242,1	+7,3 %	953,0	928,9	+2,6 %
Alkuperälääkkeet	105,5	103,9	+1,5 %	390,4	403,7	-3,3 %
Erityistuotteet	105,9	97,6	+8,5 %	384,9	367,2	+4,8 %
Eläinlääkkeet	18,3	17,5	+4,3 %	70,8	69,2	+2,4 %
Fermion	17,4	12,0	+44,9 %	63,5	48,4	+31,3 %
Sopimusvalmistus ja muut	12,7	11,2	+14,0 %	43,3	40,5	+7,1 %
Diagnostiikkaliiketoiminta	13,7	13,1	+4,7 %	57,1	54,1	+5,4 %
Konsernierät	-0,8	-0,8	+9,9 %	-3,2	-2,7	+18,5 %
Konserni yhteensä	272,6	254,4	+7,1 %	1 006,9	980,4	+2,7 %

LIKEVOITTO LIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

milj. EUR	10-12/13	10-12/12	Muutos %	1-12/13	1-12/12	Muutos %
Lääkeliiketoiminta	67,9	62,2	+9,2 %	272,9	286,5	-4,7 %
Diagnostiikkaliiketoiminta	0,7	-0,6	+229,7 %	4,6	2,3	+97,3 %
Konsernierät	-2,8	-2,9	+1,1 %	-9,9	-10,5	+6,1 %
Konserni yhteensä	65,8	58,8	+12,1 %	267,7	278,3	-3,8 %

LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2013				2012			
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3
Lääkeliiketoiminta	259,8	224,1	235,0	234,2	242,1	234,2	220,1	232,5
Diagnostiikkaliiketoiminta	13,7	13,5	14,0	15,9	13,1	12,1	13,4	15,5
Konsernierät	-0,8	-0,7	-0,9	-0,8	-0,8	-0,5	-0,7	-0,6
Konserni yhteensä	272,6	236,9	248,0	249,4	254,4	245,8	232,8	247,4

LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2013				2012			
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3
Lääkeliiketoiminta	67,9	66,7	64,4	73,9	62,2	78,0	67,5	78,8
Diagnostiikkaliiketoiminta	0,7	2,0	-0,4	2,3	-0,6	0,0	0,5	2,5
Konsernierät	-2,8	-2,2	-2,9	-2,0	-2,9	-2,3	-2,7	-2,6
Konserni yhteensä	65,8	66,6	61,1	74,1	58,8	75,6	65,3	78,6

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2013				2012			
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3
Suomi	71,5	67,6	67,7	67,8	67,3	63,3	62,7	64,0
Skandinavia	33,0	30,7	34,5	32,5	33,3	30,3	30,3	32,4
Muu Eurooppa	91,9	77,6	83,6	75,7	68,1	76,5	79,2	78,7
Pohjois-Amerikka	45,2	32,7	33,6	34,5	54,7	27,1	30,4	38,4
Muut maat	31,0	28,2	28,8	38,8	31,0	48,6	30,2	33,9
Konserni yhteensä	272,6	236,9	248,0	249,4	254,4	245,8	232,8	247,4

Liiketoimintakatsaukset

LÄÄKELIIKETOIMINNAN AVAINLUKUJA

milj. EUR	10–12/13	10–12/12	Muutos %	1–12/13	1–12/12	Muutos %
Liikevaihto	259,8	242,1	+7,3 %	953,0	928,9	+2,6 %
Liikevoitto	67,9	62,2	+9,2 %	272,9	286,5	-4,7 %
% liikevaihdosta	26,2 %	25,7 %		28,6 %	30,8 %	
T&K-kulut	27,6	29,6	-6,5 %	93,9	97,6	-3,8 %
% liikevaihdosta	10,6 %	12,2 %		9,9 %	10,5 %	
Investoinnit	18,6	9,4	+98,0 %	73,8	42,0	+75,6 %
% liikevaihdosta	7,2 %	3,9 %		7,7 %	4,5 %	
Myyntituotot omista alkuperälääkkeistä	113,9	110,4	+3,2 %	418,5	429,0	-2,5 %
Varat				704,3	627,3	
Velat				160,1	127,3	
Henkilöstömäärä kauden lopussa				3 208	3 123	

KYMMENEN MYYDYINTÄ LÄÄKEVALMISTETTA

milj. EUR	10–12/13	10–12/12	Muutos %	1–12/13	1–12/12	Muutos %
Stalevo®, Comtess® ja Comtan® (Parkinsonin tauti)	51,0	57,9	-11,8 %	206,8	250,1	-17,3 %
Precedex® (tehohoitonauhoite)	18,5	16,9	+9,8 %	59,1	45,3	+30,3 %
Simdax® (sydämen vajaatoiminta)	12,8	11,5	+11,5 %	46,0	43,6	+5,5 %
Easyhaler®-tuoteperhe (astma, keuhkoastma)	8,0	6,5	+23,8 %	28,9	26,8	+7,7 %
dexdor® (tehohoitonauhoite)	7,4	5,0	+46,9 %	25,3	13,0	+94,9 %
Dexdomitor®, Domitor®, Domosedan® ja Antisedan® (eläinlääkkeet)	6,8	6,4	+7,4 %	24,8	22,8	+9,1 %
Burana® (tulehdus, kipu)	6,1	5,8	+4,1 %	23,2	23,3	-0,7 %
Marevan® (verenohennus)	4,3	3,6	+17,2 %	16,1	15,8	+1,8 %
Divina®-sarja (vaihdevuosioreetit)	4,4	4,0	+9,9 %	14,8	15,5	-4,1 %
Fareston® (rintasyöpä)	5,0	2,3	+116,6 %	12,7	11,9	+6,1 %
Yhteensä	124,2	119,8	+3,7 %	457,7	468,2	-2,2 %
Osuus lääkeliiketoiminnasta	48 %	49 %		48 %	50 %	

DIAGNOSTIIKKALIIKETOIMINNAN AVAINLUKUJA

milj. EUR	10–12/13	10–12/12	Muutos %	1–12/13	1–12/12	Muutos %
Liikevaihto	13,7	13,1	+4,7 %	57,1	54,1	+5,4 %
Liikevoitto	0,7	-0,6	-229,7 %	4,6	2,3	+97,3 %
% liikevaihdosta	5,4 %	4,4 %		8,1 %	4,3 %	
T&K-kulut	2,2	2,4	-10,5 %	8,3	8,3	-0,7 %
% liikevaihdosta	15,7 %	18,4 %		14,5 %	15,4 %	
Investoinnit	1,2	1,2	+1,3 %	3,3	4,2	-20,2 %
% liikevaihdosta	9,1 %	9,4 %		5,8 %	7,7 %	
Varat				47,3	47,2	
Velat				16,6	16,2	
Henkilöstömäärä kauden lopussa				287	340	

Tietoja Orionin osakkeista

OSAKKEIDEN PERUSTIEDOT 31.12.2013

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Kaupankäyntitunnus NASDAQ OMX Helsingissä	ORNAV	ORNBV	
Listautumispäivä	1.7.2006	1.7.2006	
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	
ICB-koodi	4500	4500	
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	
Osakepääoma, milj. EUR	27,4	64,8	92,2
Kirjanpidollinen vasta-arvo/osake, EUR	0,65	0,65	
Osakemäärä yhteensä, kpl	42 022 816	99 235 012	141 257 828
% koko osakekannasta	30 %	70 %	100 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, kpl		688 991	688 991
Osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita, kpl	42 022 816	98 546 021	140 568 837
Osakkeiden vähimmäismäärä, kpl			1
A- ja B-osakkeita enintään ja kaikkien osakkeiden enimmäismäärä, kpl	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	840 456 320	98 546 021	939 002 341
% kaikista äänistä	90 %	10 %	100 %
Osakkeenomistajia	18 429	44 541	56 762

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

TIETOJA KAUPANKÄYNNISTÄ NASDAQ OMX HELSINGISSÄ 1.1.–31.12.2013

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Vaihdettu osakemäärä, kpl	2 736 284	76 574 409	79 310 693
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	6,4 %	77,6 %	56,1 %
Vaihto, milj. EUR	56,4	1 543,7	1 600,1
Päätöskurssi 31.12.2012, EUR	22,05	22,18	
Alin kurssi, EUR (A 24.6.2013, B 4.9.2013)	17,30	17,28	
Keskikurssi, EUR	20,60	20,16	
Ylin kurssi, EUR (A ja B 8.3.2013)	24,42	24,58	
Päätöskurssi 31.12.2013, EUR	20,35	20,42	
Osakekannan markkina-arvo 31.12.2013 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, milj. EUR	855,2	2 012,3	2 867,5

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	10–12/13	10–12/12	Muutos %	1–12/13	1–12/12	Muutos %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,30	+31,1 %	1,46	1,47	-0,4 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,40	0,30	+31,1 %	1,46	1,47	-0,4 %
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,46	0,32	+45,2 %	1,02	1,23	-17,3 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR				3,66	3,62	+1,1 %
Ehdotus osakekohtaiseksi osingoksi, EUR				1,25	1,30	-3,8 %
Ehdotuksen mukainen osingonjakosuhte, %				85,6 %	88,4 %	
Ehdotuksen mukaiset osingot yhteensä, milj. EUR				175,7	183,2	-4,1 %
Ehdotuksen mukainen efektiivinen osinkotuotto, %						
A-osake				6,1 %	5,9 %	
B-osake				6,1 %	5,9 %	
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)						
A-osake				13,94	15,00	-7,1 %
B-osake				13,99	15,09	-7,3 %
Osakkeita keskimäärin ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, 1 000 kpl	140 909	140 932		141 006	140 915	

Liitteet

Raportointi

Orion-konsernin emoyhtiö on Orion Oyj. Konsernissa on kaksi liiketoiminta-alueetta eli toimintasegmenttiä ja viisi tulosityksikköä. Orion raportoi toimintoistaan kahden toimintasegmentin mukaan.

- Lääkeliiketoiminta
  - Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet kolmelle terapia-alueelle)
  - Erytistuotteet (geneeriset eli patenttisuojattomat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet)
  - Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet lemmikki- ja tuotantoeläimille)
  - Fermion (lääkkeiden vaikuttavat aineet Orionille ja muille yhtiöille)
- Diagnostiikkaliiketoiminta
  - Orion Diagnostica (diagnostiset testijärjestelmät terveydenhuollon lähitestaukseen ja teollisuushygieniaan).

Sopimusvalmistus ja muut eli lääkevalmistus muille yhtiöille sisältyy Lääkeliiketoiminnan segmenttiin, mutta se ei ole erillinen tulosityksikkönsä, vaan kuuluu konsernissa Toimitusketju-organisaatioon.

Katsauksen laatimisperiaatteet

Orion-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka ovat voimassa 31.12.2013.

Seuraavat EU:n hyväksymät uudet standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin on otettu käyttöön 1.1.2013 alkaen:

- IFRS 7 (muutos), Rahoitusinstrumentit, tilinpäätöksessä esitettävät tiedot
- IFRS 13, Käyvän arvon määrittäminen
- IAS 1 (muutos), Tilinpäätöksen esittäminen
- IAS 19 (uudistettu), Työsuhde-etuudet
- IASB:n julkaisemat vuosittaiset parannukset seuraaviin standardeihin:
  - IAS 1, *Tilinpäätöksen esittäminen*
  - IAS 16, *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*
  - IAS 32, *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa*
  - IAS 34, *Osavuosikatsaukset*

Muutetun IAS 1-standardin ja uudistetun IAS 19-standardin vaikutukset konsernitilinpäätökseen on esitetty alla. Muilla IFRS-standardeihin tehdyillä muutoksilla ja parannuksilla tai uudella IFRS 13-standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 1, Tilinpäätöksen esittäminen (muutos)

IAS 1-standardiin tehdyn muutoksen myötä konserni on muuttanut muiden laajan tuloksen erien esittämistä. Muut laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, esitetään erikseen niistä muista laajan tuloksen eristä, jotka saatetaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi.

IAS 19, Työsuhde-etuudet (uudistettu)

Uudistetun IAS 19-standardin myötä konserni on muuttanut laskentakäytäntöään etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyen. Konserni on lopettanut putkimenetelmän soveltamisen ja kirjaa uuden standardin mukaisesti kaikki etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät uudelleen määrittämisestä johtuvat erät suoraan muihin laajan tuloksen eriin. Järjestelyistä aiheutuvat työsuoritukseen perustuvat menot ja nettokorko kirjataan toimintokohtaisesti liikevoiton yläpuolelle Myös aiemman standardin voimassa ollessa

korkomenot ja varojen odotettu tuotto kirjattiin operatiivisiin eriin liikevoiton yläpuolelle. Nettokorko lasketaan etuusperusteisesta nettovelasta diskonttaus korkoa käyttäen.

Orion-konsernin oikaistut tuloslaskelman ja taseen luvut sekä keskeiset tunnusluvut tilikaudelta 2012 on esitetty vuosineljänneksittäin tämän osavuositarkastuksen liitteenä olevassa taulukossa. IAS 19-standardin muutos heikensi tilikauden 2012 liikevoittoa 2,6 miljoonaa euroa. Muutoksen nettovaikutus omaan pääomaan 31.12.2012 on -1,8 miljoonaa euroa. Muutos alensi omaa pääomaa 1.1.2012 25,4 miljoonaa euroa, mutta kasvatti omaa pääomaa tilikauden 2012 aikana 23,6 miljoonaa euroa.

Katsauskauden sovelletut periaatteet ja laskentamenetelmät ovat saatavilla Orionin kotisivulla osoitteessa www.orion.fi/sijoittajille.

Oikaistut tuloslaskelman ja taseen luvut sekä muut tunnusluvut vuodelta 2012

	1-3/12		1-6/12		1-9/12		1-12/12	
	Aiemmin raportoitu	Oikaistu	Aiemmin raportoitu	Oikaistu	Aiemmin raportoitu	Oikaistu	Aiemmin raportoitu	Oikaistu
Liikevoitto, milj. EUR	79,3	78,6	145,2	143,9	221,5	219,5	280,9	278,3
% liikevaihdosta	32,0 %	31,8 %	30,2 %	30,0 %	30,5 %	30,2 %	28,7 %	28,4 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	79,3	78,7	144,5	143,2	220,5	218,5	279,3	276,6
% liikevaihdosta	32,1 %	31,8 %	30,1 %	29,8 %	30,4 %	30,1 %	28,5 %	28,2 %
Tuloverot, milj. EUR	19,7	19,5	35,6	35,3	54,5	54,0	70,4	69,7
T&K-kulut, milj. EUR	22,8	23,1	47,1	47,5	73,2	73,9	104,8	105,8
% liikevaihdosta	9,2 %	9,3 %	9,8 %	9,9 %	10,1 %	10,2 %	10,7 %	10,8 %
Myytujen tuotteiden kulut, milj. EUR	86,6	86,8	168,5	169,0	253,7	254,4	350,0	350,8
% liikevaihdosta	35,0 %	35,1 %	35,1 %	35,2 %	34,9 %	35,0 %	35,7 %	35,8 %
Myyntin ja markkinoinnin kulut, milj. EUR	49,2	49,3	98,1	98,3	147,5	147,8	205,7	206,1
% liikevaihdosta	19,9 %	19,9 %	20,4 %	20,5 %	20,3 %	20,4 %	21,0 %	21,0 %
Hallinnon kulut, milj. EUR	11,1	11,2	22,6	22,8	32,2	32,5	45,3	45,7
% liikevaihdosta	4,5 %	4,5 %	4,7 %	4,7 %	4,4 %	4,5 %	4,6 %	4,7 %
Tilikauden voitto, milj. EUR	59,6	59,1	108,8	107,8	166,0	164,5	208,9	206,9
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen, milj. EUR	0,2	6,6	1,3	14,1	1,9	21,1	1,1	26,7
Eläkesaaminen, milj. EUR	38,0	13,0	38,7	21,5	39,3	30,1	39,6	38,4
Eläkevelvoitteet, milj. EUR	0,5	1,2	0,5	1,3	0,5	1,4	0,3	1,4
Laskennalliset verovelat, milj. EUR	41,6	35,3	42,4	38,0	42,1	39,6	43,1	42,5
Oma pääoma yhteensä, milj. EUR	360,5	341,1	410,9	397,4	468,7	461,1	511,3	509,6
Taseen loppusumma, milj. EUR	905,2	880,1	746,1	729,0	791,9	782,7	836,9	835,7
Omavaraisuusaste, %	39,8 %	38,8 %	55,1 %	54,5 %	59,2 %	58,9 %	61,1 %	61,0 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-20,0 %	-21,2 %	23,2 %	24,0 %	7,6 %	7,7 %	-1,7 %	-1,7 %
Koroton vieras pääoma, milj. EUR	380,9	375,4	177,5	174,1	173,0	171,7	189,0	189,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	57,8 %	58,4 %	51,4 %	51,6 %	50,0 %	49,9 %	46,2 %	45,9 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	55,4 %	56,2 %	47,8 %	48,1 %	45,7 %	45,6 %	41,3 %	41,0 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,42	0,42	0,77	0,77	1,18	1,17	1,48	1,47
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,42	0,42	0,77	0,77	1,18	1,17	1,48	1,47
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,56	2,42	2,92	2,82	3,33	3,27	3,63	3,62
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR	52,6	53,3	105,7	107,0	152,8	154,8	212,1	214,8

Muut

Tämän katsauksen tiedot on tilintarkastettu.

Suluissa olevat luvut ovat vertailukauden tietoja eli edellisen vuoden vastaavalta kaudelta. Kaikki katsauksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat kaudella keskimäärin}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma kaudella keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahavarat - rahamarkkinasijoitukset}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Osakekohtainen tulos, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}$	x 100
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR	=	Osakemäärä kauden lopussa x kauden viimeinen kaupantekokurssi	

Julkaisija:

Orion Oyj

<http://www.orion.fi/>

<http://www.twitter.com/OrionCorplR>

Orion on suomalainen lääkkeiden ja diagnostisten testien kehittäjä – hyvinvoinnin rakentaja, joka toimii maailmanlaajuisesti. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä, lääkkeiden vaikuttavia aineita sekä diagnostisia testejä. Yhtiö panostaa jatkuvasti uusien lääkkeiden sekä hoitotapojen tutkimiseen ja kehittämiseen. Lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat keskushermostolääkkeet, syöpä- ja tehohoitolääkkeet sekä inhaloitavat Easyhaler® -keuhkolääkkeet.

Orionin liikevaihto vuonna 2013 oli 1 007 miljoonaa euroa, ja yhtiö työllisti vuoden lopussa noin 3 500 henkilöä. Orionin A- ja B-osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä.